

सङ्घर्ष पु० सम्+हृ-ञ् । १परस्परघर्षे १सङ्घर्षायां १सं-
मर्गे च शब्दः ।

सङ्घग्म् अन्त्यं सङ्घ+वीप्+घर्षे-ञ् । भूरिः इत्यर्थे ।

सङ्घाटिका स्त्री सङ्घटयति सम्+घट-णिच्-ण्वल् । १युष्मे
२कुट्ट्यां ३जलकण्टके मेदि० । ४घाणे विश्वः ।

सङ्घात पु० सम्+हृ-ञ् । १समूहे २नरकभेदे अमरः ।
३सम्यग्हनने मेदि० ४दृष्टसंयोगे ५कफे च राजनि० ।

सङ्घातपत्रिका स्त्री सङ्घातयुक्तं पत्रमस्याः कप् अत
रन्वम् । शतपुष्पायां राजनि० ।

सचिची स्त्री सच-इन् वा डीप् । इन्द्राणां रामाश्चमः
सचिह्नक पु० सह क्लिप्तेन सहस्य सः कप् नि० । क्लिप्-
नेत्रे (पिचुडियुक्तेनेत्रे) शब्दः ।

सचिव पु० सच-इन् तथा सन् वाति-क । १सहाये २स-
क्लिप्ति अमरः ३२१४० दृश्यम् । ३क्षणाधुनूरे
राजनि० । [रोगभेदे राजनि० ।

सचिवामय पु० सचिवः सहाय व्यामथो यस्य । विसर्गे
सचीनन्दन न० इत् । वैष्णवसम्प्रदायप्रवर्तके नववीपावि-
भूते वैष्णवाचार्यभेदे तदाविर्भावः “ग्राके सुनियोग-
युगेन्दुमाने (१४०७) पुण्ये तिथौ फाल्गुनपौर्णमास्याम् ।
तैलोक्यभाग्योदयपुष्पश्रीतिर्देवः सचीनन्दन व्यावि-
राधीत्” चेतन्यचन्द्रोदयः । अथ कलौ शुभमगवद्वता-
रत्नं वैष्णवाम्बन्धने तत्त न किञ्चित् प्रसाधसुपलभासहे
सचेतन त्रि० सह चेतनया सहस्य सः । विशिष्टज्ञानयुक्ते ।
सचेष्ट पु० सचते सच-ञच् तथाभूतः सन् इट् । १आज्ञे
शब्दमा० सह चेष्टया सहस्य सः । २चेष्टान्विते त्रि० ।
सच्चारस्त्री सन् चारो गात्रावुपेने विजगन्तिरस्याः ।
हरिद्रायां शब्दः ।

सच्चिदानन्द पु० सन् नित्यः चित् चेतन्यमानन्दः त्रिपद
कर्म । १नित्यज्ञानसुखमये त्रिगुणि वेदा० । ६०० ।
० तद्युते ईश्वरादौ त्रि० न्यायमतम् ।

सच्छूद्र पु० कर्म० । गोपनापितादौ गृहभेदे “सच्छूद्रो
गोपनापिताविति” स्मृतिः । [अमरः ।

सज्जस्त्री त्रि० सह लस्वाद्येन सहस्य सः । पङ्कयुक्ते देशे
सजाति पु० समाना जातिरस्य समानस्य सः । सवर्णेन सवर्णाया
मदायाम् अत्यादिते पुच्छे । २तल्यजानौ त्रि० “सव-
र्णभ्यः सवर्णौ जायन्ते च सजातयः” मिता० स्मृतिः ।

सजातीय त्रि० समानां जातिमर्हति स समानस्य स ।
समानसंयुक्ते अमरः ।

सजुष् अन्त्यं सह जुप्ते किप् सहस्य सः । १सहाये जुषा-
ह्लादौ र । सजुः अर्था० । “सजुः कृत्य रतिं वसेदिति”
भट्टिः । २प्रोतियुक्ते ३सेवायुक्ते च त्रि० ४तापसे चंलिप्रसा०
सज्ज त्रि० ससज्ज-ञच् । १उद्युक्ते २संनद्धे अमरः । ३सम्भृते
विश्वः ४निश्चये शब्दः । भावे च । ५आयोजने ह्वये च
स्त्री सतो जायते जन-ड । ७साधुजाते त्रि० ।

सज्जन न० ससज्ज-णिच्-ल्युट् । १रणाद्यं सैन्यस्थापने अमरः
२घट्टे (घाटी) मेदि० । ३आयोजने । सन् जनः । ४वी-
जन्यवति जने पु० “निजाचारपाहिषो ये कुर्वन्ति वेदस-
म्मतम् । पापाभिजापरहितः सज्जनान्ते प्रकीर्तिताः”
पद्मपु० “कुल सज्जनरञ्जनमिव” चङ्गटः । ५वत्कुलोद्भवे
च पु० । ससज्ज-णिच्-युच् । इन्द्रपादीनामारोहणार्थं
गजमुषाकरणादौ स्त्री अमरः ।

सज्जित त्रि० सज्जा जातास्य तार० इतच् ससज्ज-णिच्-कर्मणि
क्त वा । १कृतवेगे २भूषिते ३संनद्धे च । [देवीपु० ।
सच्च सञ्जीयतेऽल सम्+चि-ड । लेखनाद्यं पत्रभेदे (वाच) ।
सञ्चित् त्रि० सम्+चत-क्रिप् । प्रतारके चि० कौ० ।

सच्चय पु० सम्+चि-ञच् । १समूहे अमरः । २संयुक्ते च ।
ल्युट् । सच्चयन । सङ्घे न० । [सीदतीति] पुराणम्
सच्चयिन् पु० सम्+चि-इति । सङ्घस्यकारके “सच्चयी नाव-
सच्च(श्चा)र पु० सञ्चारत्वेन सम्+चर-ञज्ये करणे च चञ्
वा । १सेतो रत्नमा० २देहे हेमच० । भावे चञ् । ३य-
हादेः राग्यनरगमने ४सम्यग्गती च ।

सच्चाय्य पु० सञ्जीयतेऽग्निरल सम्+चि-ण्यत् नि० यच्चभेदे ।

सच्चारिका स्त्री सच्चारयति नायकयोर्वातांम् सम्+चर-
णिच्-ण्वल् । १द्वयाम् अमरः । २कुट्ट्यां ३युष्मे
४घाणे च मेदि० ।

सच्चारिन् पु० सम्+चर-णिनि । १धूमे त्रिका० २वायो
शब्दः । अलङ्कारोक्ते शृङ्गारादिरसाद्यतुषु ३भाष-
भेदे च भावभेदश्च ध्वनिचारिभावः । “नानाभिन्नयसम्ब-
न्धात् सादयन्ति रसान् यतः । तन्नाङ्गावा अमी प्रोक्ता
स्थायिसच्चारिसात्त्विकाः” । “व्यक्तः सच्चारिणा तर्पति”
सा० द० । ४सच्चारकारके त्रि० स्त्रियां डीप् । “सच्चारिणी
दीर्घाश्लेषेति” रघुः । सा च ५हृषय्याश्च राजनि० ।

सच्चाली स्त्री सच्चलति सम्+चल-ण गौरा० डीप् । यु-
ञ्जायां युक्तिरन्वयः ।

सच्चिन्ना स्त्री प्रा० स० । सूचिकपत्रां शब्दः । [कर्मभेदे च
सच्चित त्रि० सम्+चि-क्त । १४ स्त्रीते २अनारम्भकभेदे